

27 september 2020, zesentwintigste zondag door het jaar, jaar A

Lezingen: Eerste lezing: Ezechiël 18,25-28

Evangelie: Mattheüs 21,28-31

Homilie

Jezus heeft het vandaag over een vader met zijn twee zonen. De ene lijkt een brave Hendrik, beleefd en voorbeeldig; de ander een dwarsligger eerste klas. Maar schijn bedriegt. Bij nader inzien blijkt de eerste een mooiprater te zijn: veel beloven, maar weinig doen.

De ander valt al bij al best mee. Hij zegt wel 'nee', maar doet uiteindelijk wel wat hij moet doen. Zo zie je maar: je kan mensen gemakkelijk verkeerd inschatten. Wij doen dat voortdurend. Alleen God doorziet een mens helemaal, in hart en nieren.

Dat leidt in dit evangelie tot een ongelooflijk hard klinkend Jezuswoord. Jezus spreekt tot de hogepriesters en de oudsten van het volk, tot mensen die hoog in aanzien staan, bij alle mensen en vooral bij zichzelf. Uitgerekend tot hen zegt Jezus: "de tollenaars en ontuchtige vrouwen gaan voor u naar het koninkrijk van God". Mag ik heel duidelijk en wat cru formuleren wat Jezus hier zegt? Hij zegt: "de dieven en de hoeren zullen nog eerder in het Rijk Gods komen dan jullie." Ik zou zoiets niet graag in mijn gezicht gegooid krijgen. Of krijg ik het in mijn gezicht gegooid? Want jullie, zegt Jezus tegen die hoog geplaatsten, zijn zo vol van jezelf dat je niet kunt geloven. Het is onmogelijk in God te geloven als je denkt dat je zelf een soort god bent. Geloven vraagt op de eerste plaats nederigheid en het vermogen om onszelf te relativeren en ons eigen oordeel in vraag te stellen.

De eerste lezing geeft daar een mooi voorbeeld van. Het gaat over mensen die absoluut niet goed bezig waren, maar die tot inkeer gekomen zijn en blijkbaar Gods barmhartigheid ervaren. Je zou denken dat iedereen dan blij is, maar dat is niet zo. Toen niet en nu niet. Wij mensen zijn vaak onbarmhartig in ons oordeel. De mensen protesteren zelfs: "De wegen van de Heer zijn niet recht!", zeggen ze. Het antwoord van de Heer is laconiek en glashelder tegelijk: "Zou mijn weg niet recht zijn? Zijn het niet eerder uw wegen die niet recht zijn?" Voor mij is dat een uitspraak die ik mij telkens voor de geest haal als ik al te snel over mensen oordeel, wat wij allemaal doen. Is mijn weg recht? Oordeel ik zoals God oordeelt? Bekijk ik de mensen met de ogen van God?

Je kunt de vraag trouwens nog veel scherper stellen. Word ik, stap voor stap, steeds meer een mens naar het beeld van God? Of doe ik het omgekeerde en creëer ik altijd weer een God naar mijn beeld? Stem ik mezelf af op Gods gedachten, op zijn wegen? Of vind ik vooral dat God mijn wegen en gedachten moet volgen? Lees ik in de bijbel wat er staat? Of ga ik vooral graag op zoek naar teksten die mij aanstaan, of die ik naar mijn zin kan interpreteren? Doe ik aan bijbeluitleg of aan bijbelinleg? Misschien bekijken wij God en zijn Woord net zoals wij onze medemensen bekijken.

De protestantse theoloog Dietrich Bonhoeffer zei ooit dat we elke mens moesten leren bekijken als een mens voor wie Christus gestorven is. Elke mens, de mens van wie wij houden, maar misschien vooral de mens waar we spontaan geen sympathie voor voelen, de mens van wie niet of niet genoeg houden. Je moet dat eens proberen. Maar ik waarschuw je wel: telkens ik dat doe, word ik een beetje beschaamd over het oordeel waar ik zo snel mee klaar sta. Soms is geloven een beetje kleiner worden in onszelf, om grotere, mooiere en betere mensen te worden in God.

God wil onze God zijn, altijd, onvoorwaardelijk. Dat is de kern van ons geloof. Laten wij proberen om elke dag wat meer zijn mensen te worden. Met Gods genade kunnen wij dat. Het Rijk Gods is binnen ons bereik. Wij kunnen mensen worden met ogen die kijken zoals God kijkt, met een verstand dat oordeelt zoals God oordeelt, met handen die helen en dragen zoals God al onze wonden heelt en onze pijn mee draagt. Mensen van God kunnen wij zijn. Goede mensen, bijna zo lief als God. Amen.

Dirk Godecharle